

ABC Genealoga

Jarosław Bieliński

BAZA DANYCH LINIA NAZWISKO
POKREWIEŃSTWO
GENEALOGIA
ŚWIADECTWO CHRZTU
KOGNACI KORZENIE
GENETYKA PRAWUJ OJCZYM
RODZINA TESTAMENT
STRYJENKA ŚWIEKRA
KUZYN
DRZEWO GENEALOGICZNE
SYNOWIEC PASIERBICA
PRAWNUCZKA BRAT
POCIOT DNA PRZESZŁOŚĆ
POCHODZENIE DYNASTIA ZSTĘPNI
WSTĘPNI STRYJNA
PRAŚWIEKIER
RODZINA GAŁĄŻ WUJ
ROWIAŻANIE
CIOTKA BRATOWA
HISTORIA DOKUMENT
BADANIA
METRYKA
WYWÓD PRZODKÓW
DYNASTIA ZSTĘPNI
ARCHIWA KOŚCIELNE
SPUŚCIZNA
CIOTKA WUJECZNA
AGNACI

Gdańsk, 21-22 maja 2019

ABC Genealoga

1. Co to jest Genealogia?
2. Genealogia dawniej.....i dziś
3. A my?
4. Nim zaczniemy szukać - niezbędne terminy
5. Jak zacząć badania?
6. Kto pyta nie błądzi...
7. Na starych fotografiach...
8. Żeby tylko nie utonąć...
9. Rysujemy drzewo – systemy numerowania
10. Gdzie szukać? Z jakich zasobów korzystać?
11. Na zakończenie

1. Co to jest genealogia?

- Genealogia jest nauką pomocniczą historii, zajmująca się badaniem stosunków pokrewieństwa zachodzącymi między ludźmi. Wyniki badań są przedstawiane w formie opisów, wykresów lub tablic genealogicznych.
- Potrafimy wymienić kolejnych władców Polski i najważniejsze bitwy. Z ciekawością poznajemy losy narodów europejskich. Często interesujemy się historią krajów tak odległych jak Chiny lub Indie. Czy równie dużo potrafimy powiedzieć o nas samych?

2. Genealogia dawniej.....i dziś

- Zapiski genealogiczne istnieją od tysiącleci.
- Przez wieki uwagę naukowców i teologów przyciągały biblijne opowieści dotyczące kolejnych pokoleń.
- U schyłku średniowiecza powstały pierwsze tablice genealogiczne.
- Dla większości Europejczyków znajomość rodziców i dziadków to wystarczające informacje na temat własnych korzeni.

3. A my?

- Spytani o naszych przodków bez problemu wymienimy rodziców i dziadków.
- Genealogia stanowi odpowiedź na podstawowe egzystencjalne pytania: Skąd pochodzimy? Kim jesteśmy? Dokąd zmierzamy?
- Typ badacza, poszukiwacza-odkrywcy może się w tej dziedzinie doskonale zrealizować.
- Informatyzacja uatrakcyjnia dochodzenia genealogiczne.

4. Nim zaczniemy szukać - niezbędne terminy

- **Protoplasta** – to założyciel rodu, najstarszy przodek
- **Ascendent** - antenat lub wstępny - to dawna nazwa przodka np. rodzic, dziadek
- **Agnat** – to męski przodek rodu
- **Enat** – to żeński przodek rodu
- **Descendent** - zstępny, np. dziecko, wnuk
- **Linia Matrylinearna** (Żeńska) to linia przodków lub potomków, złożona wyłącznie z kobiet (matka, babka, prababka itd.). W odróżnieniu od krewnych "Po Kądzieli", nigdy nie wystąpi w tej linii mężczyzna, chyba że jako osoba, dla której ta linia jest wywiedziona

4. Nim zaczniemy szukać - niezbędne terminy

- **Linia Patrylinearna** (Męska) dotyczy potomków lub przodków wyłącznie męskich, jak ojciec, dziadek, pradziadek itd. W tej linii jest dziedziczone nazwisko. Nigdy nie wystąpi tu kobieta, chyba że jako osoba, dla której tworzy się tę linię
- Krewni/przodkowie **Po Kądzieli** to wszyscy krewni/przodkowie ze strony matki
- Krewni/przodkowie **Po Mieczu** to analogicznie krewni/przodkowie ze strony ojca
- **Proband** - osoba dla której sporządzony jest wywód przodków

4. Nim zaczniemy szukać - niezbędne terminy

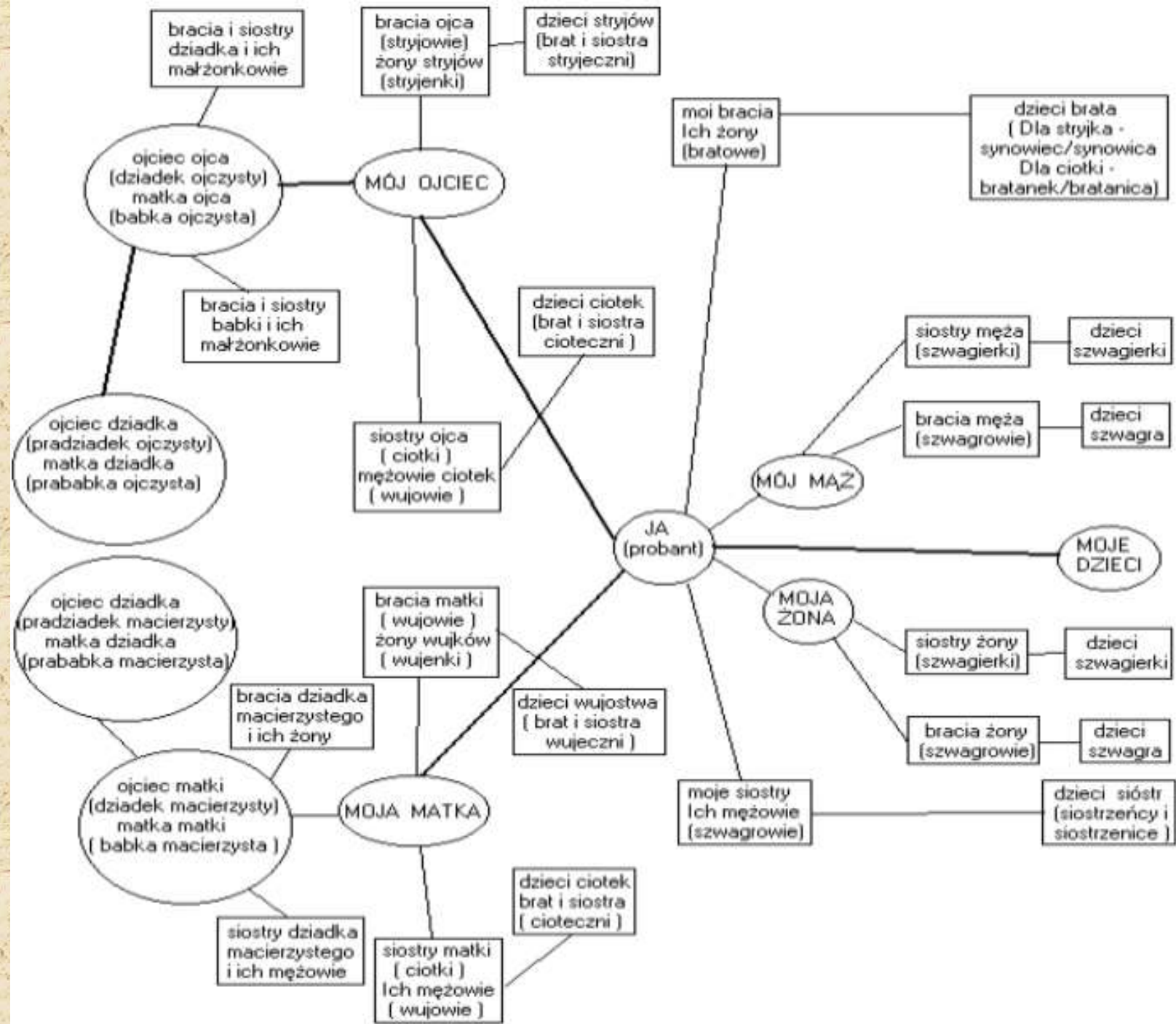
- **Wywód Przodków** (inaczej Tablica Ascendentów) to graficzne przedstawienie (w liniach prostych) wszystkich przodków probanta. W każdym następnym pokoleniu liczba przodków rośnie dwukrotnie
- **Tablica descendentów** (inaczej Drzewo Genealogiczne) przedstawia w sposób graficzny (rozgałęzione drzewo) wszystkich potomków jednej pary małżeńskiej. Imiona i podobizny protoplastów znajdują się u korzeni drzewa, wizerunki potomków zaś umieszcza się coraz wyżej - na pniu, konarach i gałęziach
- **Ród** tworzą osoby, mające wspólnego przodka i złączone wspólnotą krwi. Czasem o więzi w rodzie może decydować tradycja o wspólnym pochodzeniu. Na ród składają się Rodziny monogamiczne - dwoje ludzi odmiennej płci i ich potomstwo

4. Nim zaczniemy szukać - niezbędne terminy

- **Rodowód** bywa często mylony z wywodem przodków, kiedy w rzeczywistości opisuje on potomstwo męskie i żeńskie, ale tylko noszące to samo nazwisko. **Rodowód Skrócony** przedstawia dane potomków płci męskiej, o tym samym nazwisku
- **Pokrewieństwo** to pochodzenie dwóch i więcej osób od wspólnego przodka. Rozróżniamy krewnych w **linii prostej** (bezpośrednie pochodzenie jednej osoby od drugiej - ojciec i syn) i w **linii bocznej** (łączy ich wspólny przodek, ale nie pochodzą jedno od drugiego - np. stryj i bratanek)
- **Powinowactwo** to stosunek łączący ze sobą minimum dwie osoby, z których jedna weszła do rodziny poprzez małżeństwo, a druga jest krewnym małżonka

4. Nim zaczniemy szukać - niezbędne terminy

- **Filiacja** to stosunek genealogiczny, zachodzący między kilkoma osobami, które pochodzą bezpośrednio jedna od drugiej (dziadek, syn, wnuk)
- **Koicja** to związek dwóch osób przeciwnej płci, stworzony w celu wydania na świat potomstwa
- **Rodzina** to małżeństwo i zrodzone oraz adoptowane dzieci wraz z ogółem krewnych każdego z małżonków. Jest trwalsza od rodu. Utrzymuje lub nie ciągłość pokoleń
- **Stopień pokrewieństwa** to odległość genealogiczna pomiędzy dwoma krewnymi. Ojciec i syn są krewnymi w I stopniu. Dziadek i wnuk, w II stopniu. Rodzeni bracia są krewnymi w I stopniu, stryjeczni w II, stryjeczno-stryjeczni w III

5. Jak zacząć badania?

- Najlepszy początek - sam na sam

Podobno poszukiwanie własnych korzeni jest jak układanie puzzli, z tą różnicą, że wciąż pojawiają się nowe elementy. Poza tym, tak jak w wypadku układanki, i tu trzeba od czegoś rozpocząć – zacznij od siebie.

6. Kto pyta nie błądzi

- Gdy masz już spisane wszystko to, co wiedziałeś, czas udać się dalej. Zacznij od swoich rodziców. Przedstaw im informacje, które już masz i poproś by sprawdzili, czy nic nie pomyliłeś i uzupełnili tym, co pamiętają
- Utwórz podstawowy dokument tzn. **Kartę Rodziny**

- Ja syn-córka /imię ojca/ i /imię matki/ z domu Urodzony/a dnia gdzie ?
- Ożeniłem się/ wyszłam za mąż dnia w miejscowości Żona moja/ mąż mój - ma na imię z domu
- Urodziła się/ urodził się dnia w miejscowości Mam 1 brata ur. dnia w miejscowości
- Mam 2 brata ur. dnia w miejscowości
- Mam 1 siostrę ur. dnia w miejscowości Mam 2 siostrę ur. dnia w miejscowości
- *W przypadku gdy mąż już nie żyje proszę podać :*
- Zmarł dnia w miejscowości pochowany gdzie:
- *Dalej :*
- Mój ojciec żyje/umarł dnia w miejscowości A urodził się dnia w miejscowości
- Jego żona jest/ była z domu Która urodziła się dnia w miejscowości
- */ jeżeli umarła/ to dnia w miejscowości*
- Ojciec miał 1 brata ur. dnia w miejscowości Ojciec miał 2 brata ur. dnia w miejscowości
- Ojciec miał 1 siostrę ur. dnia w miejscowości Ojciec miał 2 siostrę ur. dnia w miejscowości
- *Dalej :*
- Mój dziadek żyje/umarł dnia w miejscowości A urodził się dnia w miejscowości
- Jego żona jest/była z domu Która urodziła się dnia w miejscowości
- */ jeżeli umarła / to dnia w miejscowości*
- Dziadek miał 1 brata ur./ zm. dnia w miejscowości Dziadek miał 2 brata ur./zm. dnia w miejscowości
- Dziadek miał 1 siostrę ur./zm. dnia w miejscowości Dziadek miał 2 siostrę ur./zm. dnia w miejscowości
- *Dalej :*
- Mam synów :1. urodzony dnia w miejscowości 2. urodzony dnia w miejscowości
- 3. urodzony dnia w miejscowości
- Mam córki :1. po mężu urodzona dnia w miejscowości 2. po mężu urodzona dnia w miejscowości
- 3. po mężu urodzona dnia w miejscowości
- Mam wnuków :1. urodzony dnia w miejscowości 2. urodzony dnia w miejscowości
- 3. urodzony dnia w miejscowości

7. Na starych fotografiach...

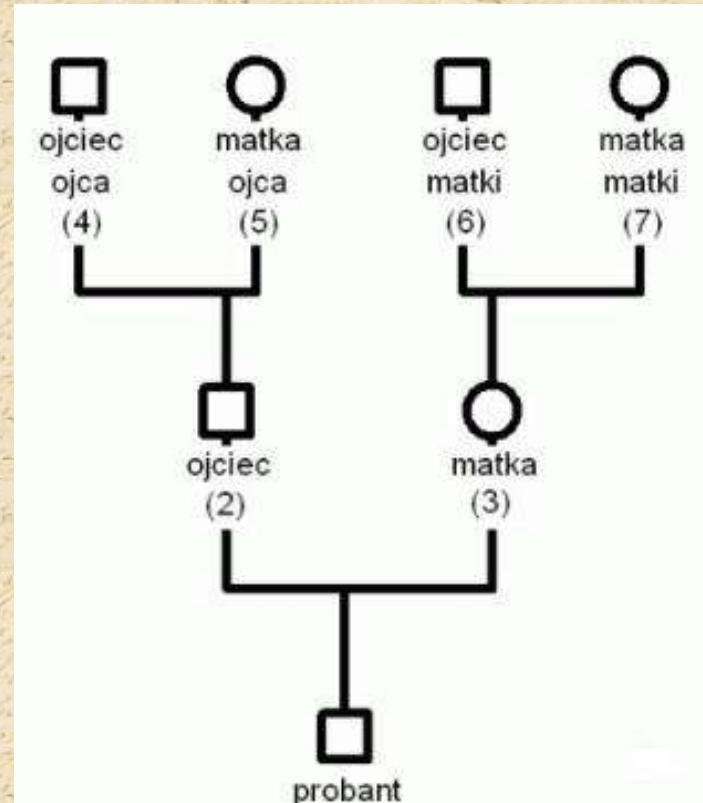
- Ile razy siedząc i oglądając rodzinny album ze zdjęciami zastanawiałeś się: kogo one przedstawiają?
- Być może wiele z nich jest pożółkła, ma pozałamywane rogi... a jednak są one bardzo cenne.
- Opisuj zdjęcia

8. Żeby tylko nie utonąć...

- Masz już trochę informacji zebranych od najbliższej rodziny. Na razie jeszcze nie jest żadnym problemem odnalezienie jakiegokolwiek zapisku. Pomyśl jednak, że już niedługo w swoich zbiorach nie będziesz miał 30 najbliższych krewnych, ale np. 300. Jak wtedy odnaleźć się w tym wszystkim? Jak nie utonąć w natłoku zapisków i informacji?
- Teraz zrób wywód przodków, bo później pogubisz się w natłoku informacji i pamiętaj o systematycznym porządkowaniu dokumentów.
- Najpierw krótki opis. Trzeba wybrać osobę która będzie probantem. Możesz to być Ty, lub Twoje dziecko.

9. Rysujemy drzewo – systemy numerowania

- **System Ahnentafel (Sosa-Stradonitza)**

9. Rysujemy drzewo – systemy numerowania

- **System Ahnentafel (Sosa-Stradonitza)**

- **System Hagera**

Proband

Ojciec probanta I-1

Matka probanta I-2

Dziadek ojczystry probanta II-1

Babka ojczystra probanta II-2

Dziadek macierzysty probanta II-3

Babka macierzysta probanta II-4

Ojciec dziadka ojczystego probanta III-1

Matka dziadka ojczystego probanta III-2

itd.

9. Rysujemy drzewo – systemy numerowania

- **System Ahnentafel (Sosa-Stradonitza)**

- **System Hagera**

- **System Henry’ego**

1 Andrzej Lewicki

+ Marianna Chmielecka

11 Marianna Lewicka

12 Ignacy Lewicki

+ Joanna Lerkowska

121 Joanna Lewicka

122 Bronisław Lewicki

13 Anna Lewicka

(...)

1X Joanna Lewicka

+ Wojciech Bieliński

1X1 Józef Bieliński

+ Maria Ornass

1X2 Czesława Bielińska

(...)

1XA Urszula Bielińska

+ Jan Krzyżankowski

1XA1 Marek Krzyżankowski

itd.

9. Rysujemy drzewo – systemy numerowania

- **System Ahnentafel (Sosa-Stradonitza)**

- **System Hagera**

- **System Henry’ego**

- **System D’Aboville’a**

1 Andrzej Lewicki

+ Marianna Chmielecka

1.1 Marianna Lewicka

1.2 Ignacy Lewicki

+ Joanna Lerzkowska

1.2.1 Joanna Lewicka

1.2.2 Bronisław Lewicki

1.3 Anna Lewicka

(...)

1.10 Joanna Lewicka

+ Wojciech Bieliński

1.10.1 Józef Bieliński

+ Maria Ornass

1.10.2 Czesława Bielińska

(...)

1.10.11 Urszula Bielińska

+ Jan Krzyżankowski

1.10.11.1 Marek Krzyżankowski

itd.

9. Rysujemy drzewo – systemy numerowania

- **System Ahnentafel (Sosa-Stradonitza)**

- **System Hagera**

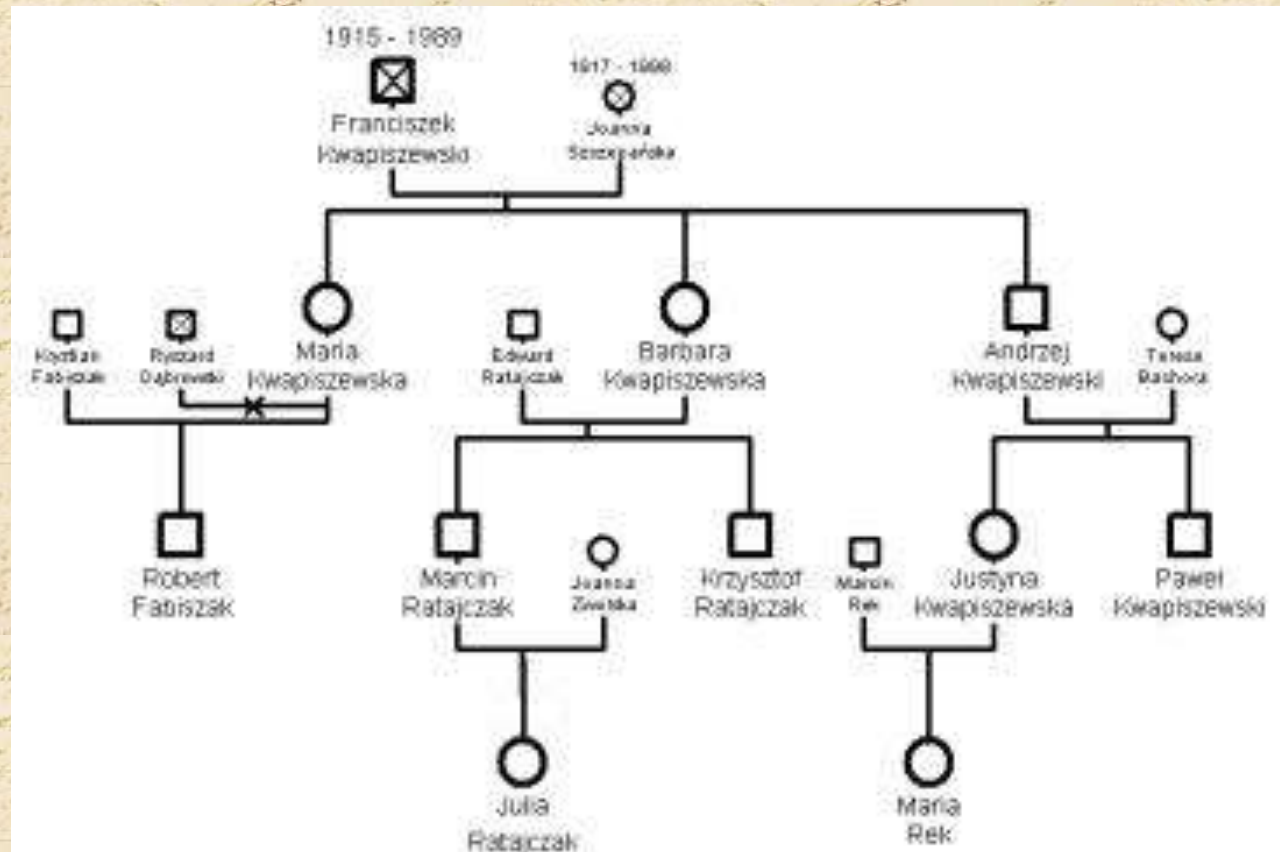
- **System Henry’ego**

- **System D’Aboville’a**

- **System De Villiersa i Pamy**

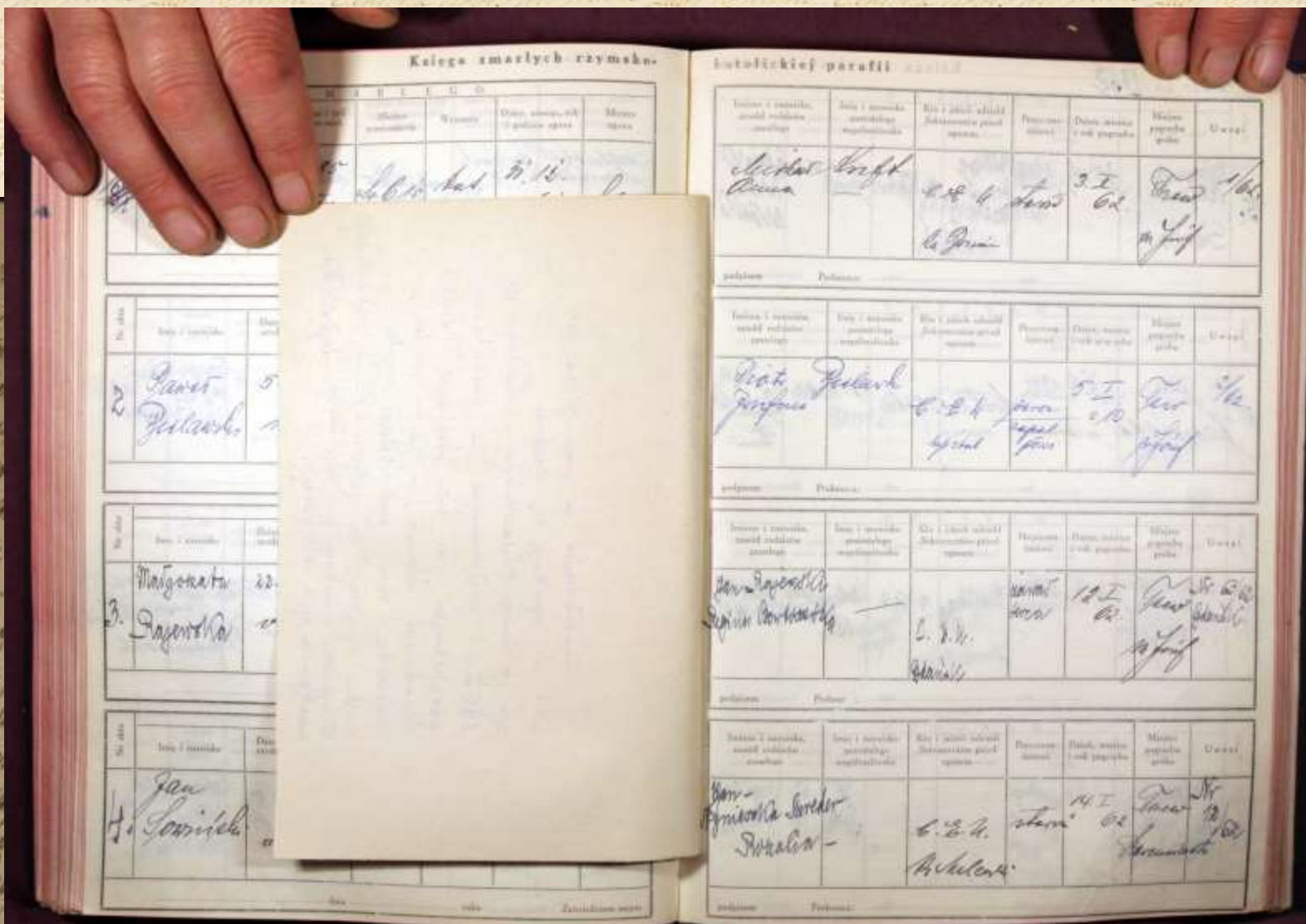
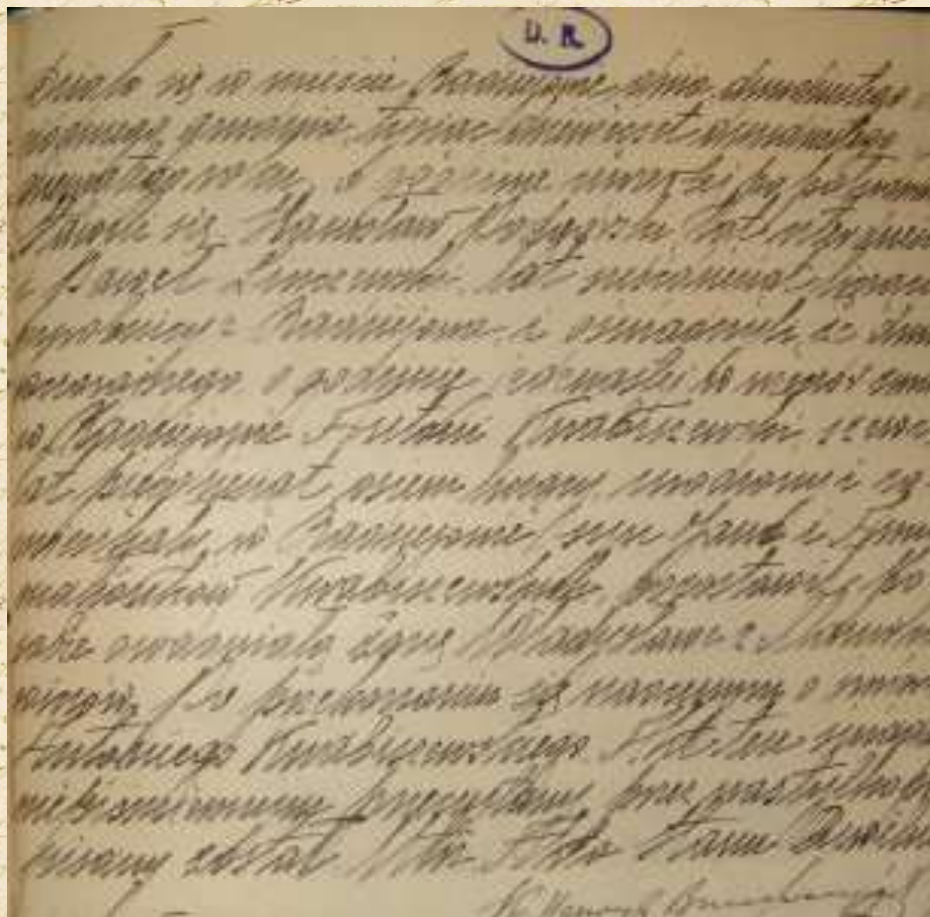
a Jakub Gajewski
+ Małgorzata Kacprzak
b1 Bolesław Gajewski
+ Maria Kulczyk
c1 Irena Gajewska
+ Jan Brach
d1 Danuta Brach
+ Marek Krzyżankowski
(...)
b2 Tadeusz Gajewski
+ Jadwiga
b3 Helena Gajewska
+ Józef Smoczek
itd.

9. Rysujemy drzewo – systemy numerowania

10. Gdzie szukać? Z jakich zasobów korzystać?

- Zapisy kościelne

- Zapisy kościelne
- Z urzędu stanu cywilnego

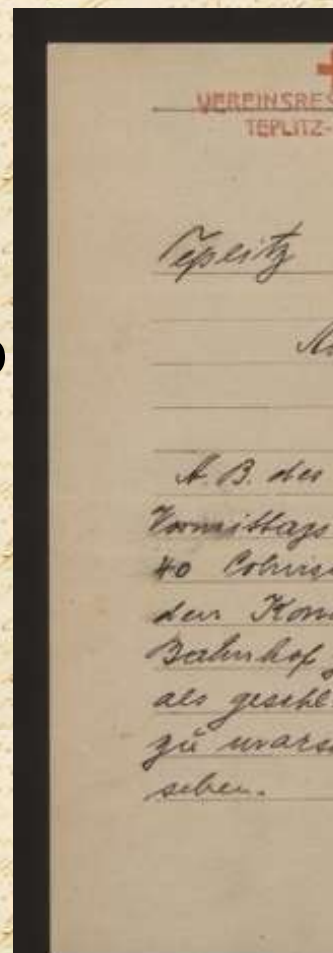
10. Gdzie szukać? Z jakich zasobów korzystać?

- Zapisy kościelne
- Z urzędu stanu cywilnego
- Inne dokumenty urzędowe

Des Eigentümers		Anmerkung	Des Eigentümers		Anmerkung
Name, Stand, und Wohnort	Haus N°		Name, Stand, und Wohnort	Haus N°	
146 Conrad Kowatz, Bauern, Lützen			252 Chlebowski, Bauern, Lützen		
August Kowatz			106-107		
100			747-762		
1416			1079		
1422-1423			1080		
			1081		
			1128-1128-1129		
Baup. 90.			Baup. 241, 278.		
225 Chmielowski, Bauern, Lützen			261 Chlebowski, Bauern, Lützen		
= Kater.			29, 748, 761		
979, 1006			770.		
Baup. 224.					
223 Chlebowski, Bauern, Lützen			Chmielowski, Bauern, Lützen		
= Kater.			= Kater.		
109, 160, 161, 162, 163					
374					
708, 706, 717, 708, 822, 823, 1061					
Baup. 235.					

10. Gdzie szukać? Z jakich zasobów korzystać?

- Zapisy kościelne
- Z urzędu stanu cywilnego
- Inne dokumenty urzędowe
- W Archiwum Państwowym i nie tylko

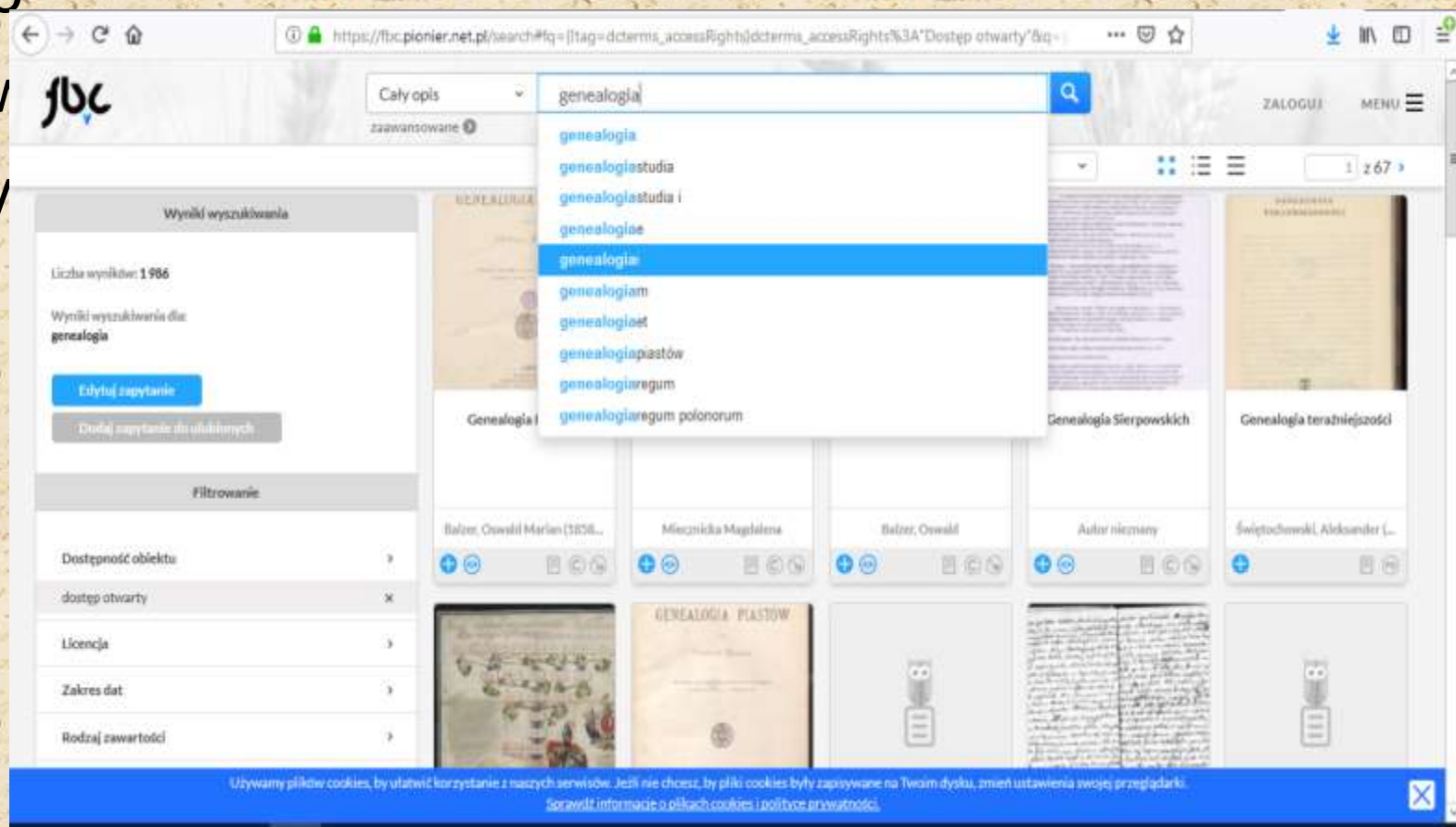

Archiwum Narodowe w Krak

10. Gdzie szukać? Z jakich zasobów korzystać?

- Zapisy kościelne
- Z urzędu stanu cywilnego
- Inne dokumenty urzędowe
- W Archiwum Państwowym
- Zbiory biblioteczne

10. Gdzie szukać? Z jakich zasobów korzystać?

- Zapisy kościelne
- Z urzędu stanu cywilnego
- Inne dokumenty urzędowe
- W Archiwum Państwowym i nie tylko
- Zbiory biblioteczne
- Wśród zmarłych

10. Gdzie szukać? Z jakich zasobów korzystać?

- Zapisy kościelne
- Z urzędu stanu cywilnego
- Inne dokumenty urzędowe
- W Archiwum Państwowym i nie tylko
- Zbiory biblioteczne
- Wśród zmarłych
- Wśród znajomych, krewnych

10. Gdzie szukać? Z jakich zasobów korzystać?

- Zapisy kościelne
- Z urzędu stanu cywilnego
- Inne dokumenty urzędowe
- W Archiwum Państwowym i
- Zbiory biblioteczne
- Wśród zmarłych
- Wśród znajomych, krewnych
- Poszukiwania w Internecie

State: WISCONSIN Enumeration date: APRIL 1, 1940 County: MILWAUKEE Block No. 19 Sub-block No. 1

POPULATION SCHEDULE, 1940

HOUSEHOLD HEADS AND OTHERS

NAME	RELATIONSHIP	AGE	SEX	RACE	BIRTH DATE	BIRTH PLACE	MARRIAGE	EDUCATION	INDUSTRY	REMARKS
JOHN J. SMITH	HEAD	45	M	W	1895	Poland	Married	High School	Engineer	
MARY J. SMITH	WIFE	42	F	W	1900	Poland	Married	High School	Homemaker	
JOHN J. SMITH, JR.	SON	15	M	W	1925	Poland	Single	High School	Student	
MARY J. SMITH, JR.	DAUGHTER	12	F	W	1928	Poland	Single	High School	Student	
JOHN J. SMITH, JR.	SON	10	M	W	1930	Poland	Single	High School	Student	
MARY J. SMITH, JR.	DAUGHTER	8	F	W	1932	Poland	Single	High School	Student	

SUPPLEMENTARY QUESTIONS

1. NAME: JOHN J. SMITH, JR. 2. BIRTH DATE: 1925 3. BIRTH PLACE: Poland 4. MARRIAGE: Single 5. EDUCATION: High School 6. INDUSTRY: Student

7. NAME: MARY J. SMITH, JR. 8. BIRTH DATE: 1928 9. BIRTH PLACE: Poland 10. MARRIAGE: Single 11. EDUCATION: High School 12. INDUSTRY: Student

13. NAME: JOHN J. SMITH, JR. 14. BIRTH DATE: 1930 15. BIRTH PLACE: Poland 16. MARRIAGE: Single 17. EDUCATION: High School 18. INDUSTRY: Student

19. NAME: MARY J. SMITH, JR. 20. BIRTH DATE: 1932 21. BIRTH PLACE: Poland 22. MARRIAGE: Single 23. EDUCATION: High School 24. INDUSTRY: Student

10. Gdzie szukać? Z jakich zasobów korzystać?

- Zapisy kościelne
- Z urzędu stanu cywilnego
- Inne dokumenty urzędowe
- W Archiwum Państwowym i nie tylko
- Zbiory biblioteczne
- Wśród zmarłych
- Wśród znajomych, krewnych
- Poszukiwania w Internecie
- W gronie genealogów

11. Na zakończenie

- Znasz już wszystkie genealogiczne podstawy, czas wziąć się do pracy.
- Pamiętaj, że zacząć trzeba od siebie i swoich najbliższych.
- To rozmowa jest kluczem do sukcesu. Podejmuj ją zawsze, gdy pojawiają się jakieś wątpliwości czy nowości.
- Wszystkie informacje skrupulatnie notuj, bo pamięć jest zawodna.
- I cały czas miej na uwadze, że genealogia to nie tylko suche daty, ale przede wszystkim ludzie, którzy żyli jakiś czas temu.
- Owocnej pracy!

Bibliografia

- *Nowaczyk Małgorzata*, Poszukiwanie przodków. Genealogia dla każdego, Warszawa 2005.
- *Prinke Rafał T.*, Poradnik genealoga amatora, Warszawa 1992.
- *Dworzaczek Włodzimierz*, Genealogia, Warszawa 1959.
- *Dławichowski Krzysztof*, Elementarz poszukiwacza korzeni.

Dziękuję za uwagę.